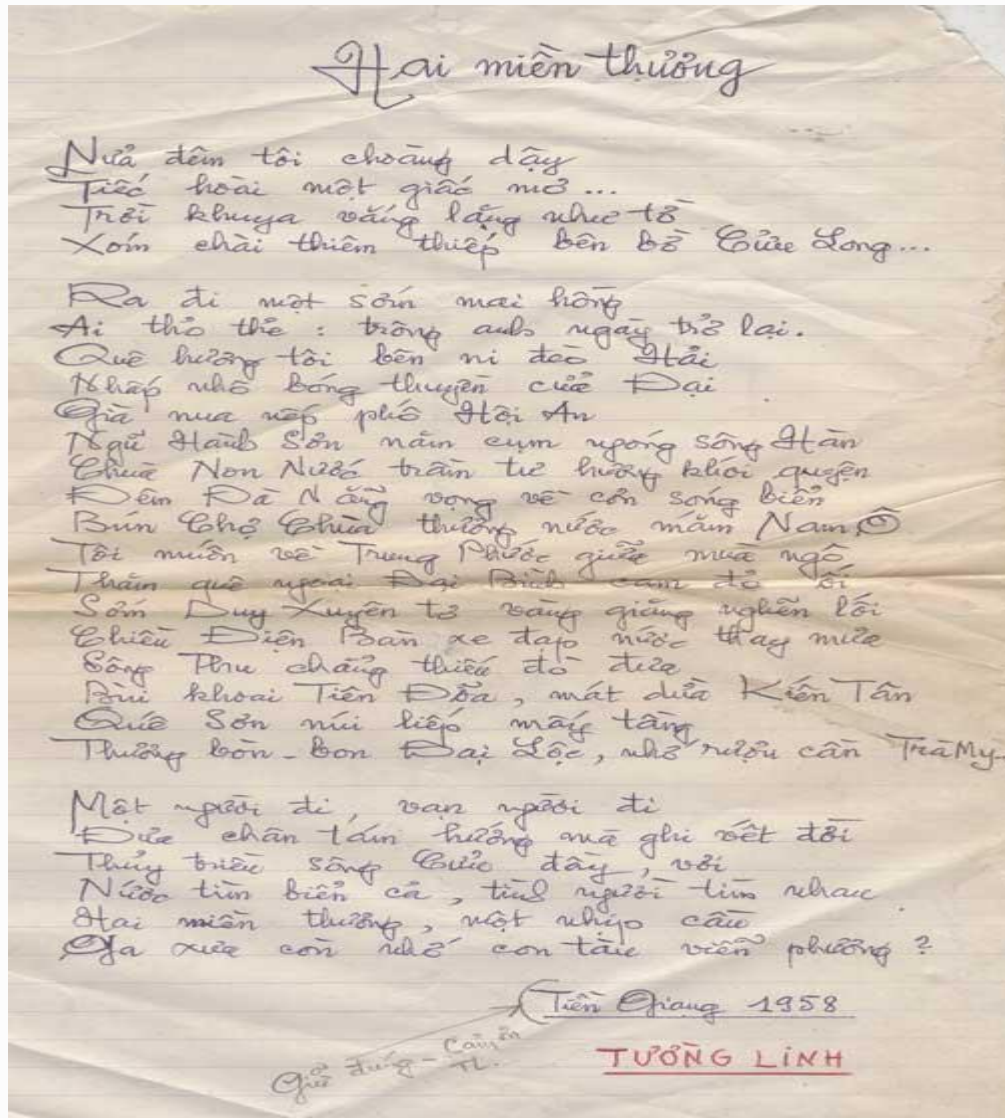

CHÙM THƠ TƯỜNG LINH

(5 Bài)

Bản chép tay của Tường Linh tặng Lê Minh Quốc

HAI MIỀN THƯƠNG

Nhớ hai miền Huế - Quảng

Nửa đêm tôi choàng dậy
Tiếc hoài một giấc mơ...
Trời khuya vắng lặng, trăng mờ
Xóm chài thêm thiếp bên bờ Cừu Long...

Ra đi một sớm mai hồng
Bỏ lại sau xe những màu khăn vẩy biệt
Ờ nhỉ, sao mà tha thiết
Ngọt sao những mẫu ân tình!

Tôi nhớ về đất Huế xinh xinh
Có người em nghiêng nghiêng vành nón lá
Áo tím, áo lam rập rờn nắng hạ
Em dịu lành như dáng trúc Kim Long
An Cựu triền miên nắng đượ, mưa trong
Chiều vắng vắng tiếng chuông chùa Thiên Mụ
Dòng Hương Giang ngày nay, chuyện cũ
Duyên nào trao qua mấy nhịp Trường Tiền
Những bình minh chấp chới cánh chim hiền
Ai nữ cầm thơ ca tình Vĩ Dạ?
Trang ký ức giờ đây còn rõ quá:
Những chiều buồn bước ngược dốc Nam Giao

Ngày tôi đi, đường rải xác hoa đào
Ai thỏ thẻ: trông anh ngày trở lại.

Quê hương tôi bên ni đèo Hải
Nhấp nhô bóng thuyền Cửa Đại
Già nua nếp phố Hội An
Ngũ Hành Sơn năm cụm ngóng sông Hàn
Chùa Non Nước trầm tư hương khói quyện.
Đêm Đà Nẵng vọng về cơn sóng biển
Bún Chợ Chùa thương nước mắt Nam Ô
Tôi muốn về Trung Phước giữa mùa ngô
Thăm quê ngoại Đại Bình cam đỏ ối
Sớm Duy Xuyên tơ vàng giăng nghẽn lối
Chiều Điện Bàn xe đạp nước thay mưa
Sông Thu chẳng thiếu đò đưa
Bùi khoai Tiên Đoã, mát dừa Kiến Tân
Quế Sơn núi liếp mây tầng
Thương bòn bon Đại Lộc, nhớ rượu cần Trà My.

Một người đi, vạn người đi
Đưa chân tám hướng mà ghi vết đời
Thủ triều sông Cừu đầy, vơi
Nước tìm biển cả, tình người tìm nhau

Hai miền thương, một nhịp cầu
Ga xưa còn nhớ con tàu viễn phương?

Tiền Giang, mùa măng cụt 1958

NĂM CỤM NÚI QUÊ HƯƠNG

Năm cụm núi quê hương - Minh Kỳ phổ nhạc, Hương Lan thể hiện (trước 1975)

Anh thương binh về thăm nguyên quán
Một bàn tay vĩnh viễn gửi sa trường
Anh trở lại với bàn tay còn lại
Vẫn vẫy chào Non Nước quê hương

Quê hương anh
Mây giăng đèo Ải
Chiều ấu thơ êm ả câu hò
Nước mấy nguồn sông hẹn về Cửa Đại
Ngũ Hành Sơn năm cụm núi xanh lơ.

Anh lớn lên giữa bài ca châu thổ
Những mùa thu ngọt trái nam trân
Biển xa lộng gió
Thuyền lưới đầy khoang cá trắng ngần

Mẹ thường kể anh nghe
Chuyện mẹ cùng cha
Ngày xưa đôi lứa
Trai lành, gái đảm thương nhau
Bến nước sông sâu
Nhịp cầu, giếng xóm
Cô gái mười lăm hái hoa bắt bướm
Nắng sớm thêm vàng màu áo lụa Duy Xuyên
Cậu trai xóm dưới ngoan hiền
Đêm khuya khoắt học bài bên bếp lửa

Mẹ già thương hai đứa
Mẹ già cho lấy nhau

Vài buồng cau, mấy liễn trầu
Đám cưới đi ngang bờ sông hoa gạo đỏ

Biển rộng buồm xa ăm ắp gió
Ngũ Hành năm cụm xanh xanh
Cha mẹ chỉ tay thề với núi:
- Mỗi ngón tay là một cụm Ngũ Hành
Năm cụm núi không thể nào thiếu một
Năm ngón tay không thể chia lìa

Lời mẹ đều đều. Sương rụng vườn khuya.

Anh ra đi từ mùa thu quê hương bốc lửa
Rừng xa, xa rồi những lúa nam trân
Mẹ đã già và cha không còn nữa
Mây giăng nhiều trên đỉnh Ải Vân.

Chiều hôm nay anh trở về nguyên quán
Một bàn tay vĩnh viễn gửi sa trường

Mẹ già đón anh
mừng vui
bỡ ngỡ
Mẹ khóc
mẹ cười
mái tóc rung hoa sương

Không theo anh về bàn tay năm ngón
Nhưng về theo anh nghìn chiến công
Về theo anh sông đầy mấy ngọn
Mùa vui chim ca, cá trắng, cam hồng
Anh nhìn núi Ngũ Hành năm cụm
Màu núi thêm xanh
Mất bàn tay, còn quê hương thăm thiết
Mỗi ngón tay dăng một cụm Ngũ Hành.

Niềm vui hiện tại
Bếp ấm ân tình
Anh viết thư cho người yêu bằng tay trái
Đời vẫn xanh và núi vẫn xanh.

Bài thơ này đã được nhạc sĩ Minh Kỳ phổ nhạc thành bài hát cùng tên.

QUÊ HƯƠNG

Ngoài ấy bây giờ chưa nắng lắm
Nhiều hoa gạo đỏ nở bên sông
Tháng giêng có tiếng chim tu hú
Khung biếc trời mai én liệng vòng

Mực nước vơi nhiều từ tháng chạp
Bờ sông hiện rõ bóng lau xanh
Nghiêng nghiêng bãi cát viền quê ngoại
Xóm bến dần xa khuất lối quanh

Núi vỹ vàng mong ai nhớ ai
Tỉ tê lệ suốt buồn đêm dài
Người đi từ mấy phương trời thăm
Núi biết sao chia nỗi cảm hoài?

Ngoài ấy giờ đây mùa gió mùa
Xiêu xiêu quán nhỏ bên đường trưa
Vườn cau của mẹ hoa cau rụng
Giọt sáng rơi dường giọt nước mưa

Nhà ta dựng lại trên nền cũ
Một bức tường rêu kỷ niệm mờ
Tường đứng mang linh hồn thưở trước
Chờ che hai mái lá bây giờ

Bóng mẹ vào ra lối ngõ quen
Tóc sương dần xoá tóc màu đen
Nhớ con xa nhắm lời kinh nguyệt
Khuya nổi nghìn khuya một ngọn đèn

Ngoài ấy... (nghe như xa cách lắm!)
Mà thành xa cách cố hương ơi!
Mỗi chiều ánh điện loang đầu phố
Trông chuyến tàu ra lại ngậm ngùi...

1963

NHẮN HOÀNG THÀNH CÓ NGƯỜI TÔN NỮ

Hôm qua có người quen về Huế
đi chuyến tàu đêm
ga buồn, mưa nặng
anh nghĩ về em nhưng không gì gửi tặng
còn rất nhiều sầu đâu nữa gửi cho em

Chừ còn gì đâu gửi ra Huế nữa
mất hết từ ngày đi
mất hết từ hôm bắt đầu nỗi nhớ
đường ra như có lằm biền thùy!

Vì biết sẽ buồn
nên ngày xưa anh không hứa hẹn
vì giông tố nên thuyền không cập bến
vì em là chim hót giữa hoàng thành
vì anh là mây trời còn luyến chiều xanh

Không cho gì nhau
mà chừ phải trả
hãy trả cho anh nghìn khuya sầu
nghìn lần tìm em trong mộng biếc đêm sâu

Anh trả lại em cả kinh thành mưa bụi
mưa mờ dáng trúc Kim Long
mưa rắc lệ cho Nam Giao buồn tủi
vườn Nguyễn Hoàng hoa chẳng nở chiều đông

Làm sao trả công em
mấy mùa phượng nở
mấy thuở phượng tàn
mấy độ hoa rơi khắp đường Thành Nội
tính tháng tính năm
xuân biếc, thu vàng...

Có đòi lằm cũng khó bề trả được
không chứng nhân mà không thể chối từ
nếu duyên số đa đoan từ kiếp trước
thì kiếp này anh vẫn vụng đường tu.

Còn gì nữa
dù không đòi, không trả

không hỏi về: em có đợi trông anh?
chân trời cũ, anh trở thành khách lạ
làm phé vương để được nhớ hoàng thành

Xưa thắc mắc chính là đây em nhé!
màu thời gian nhuộm tím ước mơ rồi
em có khóc, dậm ngàn anh biết thế
kiếp độc hành không thể bước chung đôi.

Phương Nam, 1959

THẨM NẠN QUÊ HƯƠNG

Ghi theo lời kể của anh Cả Ngoạn

Không còn gì nữa cả
Không còn gì nữa cả em ơi!
Một tháng quê hương không bóng mặt trời
Một tháng quê hương mưa gào gió thét
Đất Quảng thân yêu người người rên siết
Sáu mươi năm lại đến “hoạ năm Thìn”
Thảm nạn này biết thưở nào quên!
Biết thưở nào quên!
Một tối nước lên, nước tràn lên khủng khiếp
Cả ngàn người, cả vạn người không chạy kịp
Nước réo ầm ầm át tiếng kêu la
Chới với. Ngửa nghiêng. Người cuốn theo nhà
Nhà theo sóng. Người không thấy nữa
Nhìn con trôi, mắt cha máu ứa
Ngoi lên, tay vợ níu lưng chồng
Rồi hai người thành hai xác giữa mênh mông
Tấp vào bờ thân của người ông
Giữ xác cháu, hàm răng ghim áo cháu
Nhà có mười người, hết đường phẫn đấu
Sợi dây dài vội vã thắt tay nhau
Cây nước tràn lên, cây nước phủ đầu
Một “dây xác” trôi về đâu, ai biết...
Còn bao cảnh nào nùng, bi thiết
Nói không cùng, ghi chẳng hết em ơi!
Đất Quảng quê ta chết bốn ngàn người
Kể chung miền Trung còn hơn thế nữa!

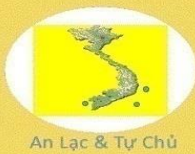
Người sống sót không còn nhà cửa
Không áo cơm, khô cả lệ thông thường
Cần vánh môi nhìn lại một quê hương
Bỗng run sợ tưởng đây miền địa ngục
Quê hương ta: một hình hài ngã gục
Gà Tan ơi, Trung Phước, Đại Bình ơi!
Đông An, Bình Yên... nước xoá cả rồi
Đá núi lấp đồng, bùn sông lấp xóm
Mưa vẫn còn rây trên quê hương ảm đạm
Đồng hoang vu còn giữ những thân người
Những thân người! Không đếm hết, em ơi!
Em hãy ghi: Ngày mùng 6 tháng 10
Năm âm lịch Giáp Thìn, em nhé!
Ngày giỗ quê hương, dù bao thế hệ
Thảm nạn này biết thuở nào quên
Xót thương về, em hãy đốt hương lên!

TƯỜNG LINH 1964

Bài thơ này được viết năm 1964 ngay sau trận lụt năm Thìn, nay gần như trở thành bài thơ “dân gian” ở Quảng Nam, nhiều người già đều thuộc.

Nguồn: https://www.thivien.net/T%C6%B0%E1%BB%9Dng-Linh/Th%E1%BA%A3m-n%E1%BA%A1n-qu%C3%AA-h%C6%B0%C6%A1ng/poem-XtlZwFaFfN-EVKnWVY4_EA

www.vietnamvanhien.org

VIỆT NAM VĂN HIẾN

www.vietnamvanhien.info

TỦ SÁCH VĂN HIẾN ONLINE VỚI HƠN 10400 TÁC PHẨM